

(Ф 03.02 – 91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет Економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

« 3 » 09

2018р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Ціноутворення суб'єктів господарювання»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Семестр – 5

Аудиторні заняття – 68 Диференційований залік – 5 семестр
Самостійна робота – 82
Усього (годин/кредитів ECTS) – 150/5,0

Індекс НБ-6-076/16-2.1.21

СМЯ НАУ НП 11.01.01-01-2018

Навчальну програму дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-6-076/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила:

доцент кафедри економіки та бізнес-технологій Побережна З.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» - кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 12 від «14» 06 2018 р.

Т.в.о. завідувача кафедри Ушенко Н.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 20 від «20» 05 2018 р.

Голова НМРР /Тофанчук А.Т.

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

 С.Петровська
« » 2018 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни “Ціноутворення суб’єктів господарювання” розроблена на основі “Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від «16»_06_2015р. №37/роз .

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в соціальних та поведінкових наук.

Метою вивчення дисципліни є формування теоретичних знань і практичних навичок з питань ефективного формування та функціонування цін на підприємствах основних галузей і сфер національної економіки.

Завдання дисципліни:

- вивчення теоретичних та правових аспектів цінового механізму економіки;
- формування теоретичних і практичних знань щодо визначення структури ціни з позицій споживача та підприємства;
- розгляд та пояснення впливу факторів ціноутворення на формування цінової політики та стратегії підприємства;
- формування теоретичних знань та практичних навичок щодо визначення цінової політики (стратегії) підприємства виходячи із конкретних умов ринку та стадії життєвого циклу товару / послуги;
- опрацювання методичних та практичних прийомів розрахунку початкових цін відповідно до передумов їх практичного застосування;
- охарактеризувати різні види цінових пристосувань (цінові знижки, цінова дискримінація) та обґрунтувати доцільність їх впровадження в практику;
- формування знань щодо особливостей зовнішньої торгівлі з позицій ціноутворення та вміння їх враховувати при формуванні цін експорту / імпорту;
- характеристика особливостей біржового ціноутворення;
- визначення заходів державного регулювання цін та їх враховування в практиці ціноутворення;
- формування знань щодо особливостей дослідження кон’юнктури ринку для потреб ціноутворення.

Після вивчення дисципліни " Ціноутворення суб’єктів господарювання " студент повинен **знати:**

- основи теорії ціноутворення;
- механізм формування і функціонування ринкових цін;
- основні фактори ціноутворення;
- систему ціноутворення в Україні;
- цінову політику підприємства;
- методи та стратегії ціноутворення;

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2018
		стор. 2 з 6	

В результаті вивчення дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання» студент повинен **уміти**:

- здійснювати аналіз факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства;
- формувати і визначати склад і структуру ціни;
- вирішувати основні задачі, пов'язані з вибором цінової політики і визначенням оптимального рівня цін в конкретних умовах господарювання з урахуванням динаміки кон'юнктури ринку.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме: **модуля №1 «Теоретичні основи ціноутворення»**, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Ціноутворення суб'єктів господарювання» базується на знаннях таких дисциплін, як «Мікроекономіка», «Регіональна економіка» та є базою для вивчення таких дисциплін як: «Економічна оцінка бізнес-процесів», «Інноваційний розвиток підприємства» тощо.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Теоретичні основи ціноутворення»

Тема 2.1.1. Уведення в дисципліну «Ціноутворення суб'єктів господарювання». Предмет, суб'єкти і об'єкти.

Поняття про «ціноутворення». Предмет, суб'єкти і об'єкти. Основні аспекти дисципліни.

Тема 2.1.2. Теоретичні основи ціни

Ціна як інструмент економіки. Основні фактори ціноутворення. Інфляція і динаміка цін. Взаємозв'язок цін із грошово-кредитною і податковою системами.

Тема 2.1.3. Система цін і теоретичні основи механізму ціноутворення

Структура ціни. Система цін. Державне регулювання ринку і цін. Відповідальність у сфері ціноутворення

Тема 2.1.4. Методи ціноутворення

Методи витратного ціноутворення (методи «витрати плюс»)
Методи ціноутворення, які базуються на попиті
Параметричні методи ціноутворення

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2018
		стор. 3 з 6	

Методи визначення цін з орієнтацією на конкуренцію
Методи ціноутворення з орієнтацією на максимальний прибуток

Тема 2.1.5. Стратегія ціноутворення

Розробка цінової стратегії підприємства.
Базові стратегії ціноутворення. Стратегії цінової адаптації

Тема 2.1.6. Аналіз попиту і оцінка його еластичності

Значення попиту для ціноутворення і методичні основи його визначення.
Цінова еластичність попиту: її види і способи визначення.
Застосування цінової еластичності попиту в ціноутворенні.

Тема 2.1.7. Цінова політика підприємства

Цінова політика підприємства: сутність і зміст. Аналіз факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства. Постановка цілей цінової політики. Ризик у ціноутворенні. Реалізація цінової політики.

Тема 2.1.8. Оптові ціни на продукцію промисловості та у сфері товарного обігу

Сутність, види і структура оптових цін. Акцизний податок. Податок на додану вартість.
Закупівельні ціни. Оптові ціни посередницьких підприємств.
Особливості біржового ціноутворення. Транспортні вантажні тарифи.

Тема 2.1.9. Роздрібні ціни

Структура роздрібною ціни. Торговельна надбавка як елемент роздрібною ціни.
Ціноутворення сільському господарстві. Ціноутворення на аукціонах.
Ціноутворення в інтерактивній торгівлі. Ціноутворення в системі страхування.

Тема 2.1.10. Розподіл витрат на постійну та змінну складові

Функція поведінки витрат. Методи розподілу витрат на постійну й змінну складові

Тема 2.1.11. Галузеві особливості формування цін та тарифів

Порядок формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення. Формування тарифів на послуги готельного господарства. Порядок визначення тарифів на постачання електроенергії

Тема 2.1.12. Ціни і ціноутворення у зовнішній торгівлі

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2018
		стор. 4 з 6	

Види цін у зовнішній торгівлі
Механізм розрахунку зовнішньоторговельних цін.
Митне регулювання ціноутворення.
Митна політика інших країн

Тема 2.1.13. Державне регулювання ціноутворення в Україні

Основні засади державного регулювання цін.
Форми і методи державного регулювання цін

Повноваження органів державного регулювання цін.
Державне регулювання цін монопольних утворень.
Контроль за додержанням державної дисципліни цін

Тема 2.1.14. Особливості ціноутворення на світовому ринку

Світовий ринок та світова ціна.
Поняття світової базисної ціни.
Основні види світових цін

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Аветисова А.О. Ціноутворення [Текст]: навч. посіб. / А. О. Аветисова, О.О. Бакунов, Н.С. Палій, А.А. Фендрікова; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. економіки і упр. інновац. діяльністю. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – 193с.

3.1.2. Колесников О. В. Ціноутворення [Текст]: навч. посіб. /О.В. Колесников.– К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 144с.

3.1.3. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика [Текст] / Ю. Г. Тормоса. – Київ. – 2003. – 91с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Основи ціноутворення [Текст]: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна та ін. – Київ: Кондор, 2007. – 252с.

3.2.2. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення [Текст]: /Л.О. Шкварчук. – К.: Кондор, 2004. – 214с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Ціноутворення суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2018
		стор. 6 з 6	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				